

ÜHISTEATIS

**SÕNA- JAVÕI KUJUTISELEMENTE
SISALDAVATE RUUMILISTE
MÄRKIDE (KUJUMÄRKIDE)
ERISTUSVÕIME, KUI KUJUL ENDAL
ERISTUSVÕIME PUUDUB**

APRILLIL 2020

1. TAUSTTEAVE

Euroopa kaubamärkide ja disainilahenduste võrgustiku intellektuaalomandiametid teevad lähenemisprogrammi raames jätkuvalt koostööd. Nüüd on nad kokku leppinud sõna- ja/või kujutiselemente sisaldavate ruumiliste kaubamärkide (kujumärkide) eristusvõime ühises praktikas, eesmärgiga kehtestada ruumiliste märkide eristusvõime miinimumnõuded, kui kujul endal eristusvõime puudub.

See ühine praktika avalikustatakse käesoleva ühisteatisega, et suurendada ekspertide ja kasutajate huvides praktika läbipaistvust, õiguskindlust ja prognoositavust.

Ühise praktika kohaldamisala hõlmab absoluutsete keeldumispõhjuste ekspertiisi raames kaupade enda, pakendite või mahutite eristusvõimetust kujust ning muudest elementidest, millele ruumiline märk laieneb, koosnevate ruumiliste märkide olemusliku eristusvõime hindamist.

Ühise praktika kohaldamisala **ei hõlma** järgmisi küsimusi:

- kuju eristusvõime hindamine;
- elementide iseseisva eristusvõime hindamine;
- mõju suhtelistele keeldumispõhjustele;
- omandatud eristusvõime;
- kuju või muu omadus, mis tuleneb kaupade enda olemusest, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks või mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse (ELKMD, artikli 4 lõike 1 punkt e).

2. ÜHINE PRAKTIKA

Allpool esitatakse kokkuvõtlikult ühise praktika põhimõtete peamised sõnumid ja seisukohad. Täistekst on teatise lõpus.

Määramaks kindlaks, kas eristusvõime miinimumnõuded on täidetud, tuleb arvestada mitut tähise kui terviku eristusvõimet mõjutavat elementi ja tegurit.

Sõna- ja kujutiselemendid

Lähtutakse sellest, et kui eristusvõimetu kuju sisaldab iseseisvalt eristusvõimelist elementi, on see piisav tähisele kui tervikule eristusvõime andmiseks. Sõna- ja/või kujutiselementide suurus ja proportsioon, nende kontrast kujuga ja nende tegelik paigutus sellel on kõik tegurid, mis võivad mõjutada, kuidas tähist tajutakse selle eristusvõime hindamisel.

Suurus/proportsioon

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS

Klass 9: SD-mälukaardid

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS

Klass 14: käekellad

Kui sõna- ja/või kujutiselement on piisavalt suur, et olla selgelt tuvastatav eristusvõimelisena, ja sellel on piisav mõju tähise üldmuljele, annab see tähisele kui tervikule eristusvõime.

Arvestada tuleb ka konkreetset turuolukorda. Tarbijatel on tavaks tuvastada teatud kaupadel väikesi elemente. Ka väikesi sõnaelemente võib reproduktsioonil siiski tuvastada eristusvõimeliste elementidena.

Värvikontrast

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS

Klass 32: pudelis joogivesi

ERISTUSVÕIMETU TÄHIS

Klass 28: mängupallid

Vähem kontrastsete värvide kasutamine võib siiski olla piisav, et elementi saaks reproduktsioonil tuvastada eristusvõimelisena, mis võib anda tähisele eristusvõime. Üldhinnang on elementide eristusvõimest.

Kui elementi ei saa reproduktsioonil kontrasti puudumise tõttu selgelt tuvastada eristusvõimelisena, ei mõjuta see element tähise eristusvõime hindamist, sest tarbija ei suuda sellist elementi kohe tuvastada ega tähist teistest eristada.

Asukoht	
ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS 	ERISTUSVÕIMETU TÄHIS
Klass 3: kosmeetikavahendid	Klass 3: kosmeetikavahendid
<p>Mõnel juhul võib tarbija elemente nende asukoha tõttu kaupadel tajuda erinevalt ja seega võib järeldus eristusvõime kohta muutuda.</p>	

VÄRVID

Värvi eristusvõime hindamisel tuleb arvestada üldist huvi mitte piirata alusetult värvide kättesaadavust teistele ettevõtjatele, kes pakuvad müügiks sama liiki kaupu või teenuseid kui need, mille jaoks registreeringut taotletakse (vt lahendid „Libertel“ ja „Heidelberger Bauchemie“).

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED 	ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS
Klass 9: mälukaart / klass 20: toolid	Klass 7: elektriline ukseavamiseade
<p>Põhimõtteliselt ei muuda ainuüksi asjaolu, et kauba kujule on lisatud üksainus värv, tähist olemuslikult eristusvõimeliseks, kui puudub muu eristusvõimeline sõna- või kujutiselement. Tooli värvikombinatsioonil on üksnes dekoratiivne sõnum, mida ei tajuta viitena päritolule.</p>	<p>Ei saa välistada, et värvide teatud paigutus, mis on kauba puhul ebatavaline ja loob meelde jääva üldmulje, võib anda tähisele kui tervikule eristusvõime.</p>

TEGURITE JA ELEMENTIDE KOMBINATSIOONID

Kindlasti esineb olukordi, kus ruumiline märk sisaldab mitut eespool käsitletud elementi. Lisaks võib esineda juhtumeid, kus asjakohaseks osutuvad mitu eespool nimetatud tegurit, kui hinnatakse elementide mõju tähise eristusvõimele. Igal juhul oleneb tähise eristusvõime nende tegurite ja elementide kombinatsioonist tulenevast üldmuljest.

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS	ERISTUSVÕIMETU TÄHIS
 <p data-bbox="451 1186 678 1220">Klass 30: šokolaad</p>	 <p data-bbox="906 1186 1360 1220">Klass 25: jalatsid / klass 16: pakendid</p>
<p data-bbox="293 1228 836 1402">Eristusvõimetu kuju kombinatsioon elementidega, mida peetakse eristusvõimetuks, võib muuta tähise tervikuna eristusvõimeliseks. Selles näites, isegi kui sõnaelemendid on kirjeldavad, annab nende paigutus päikese või õiena eristusvõimelise üldmulje.</p>	<p data-bbox="857 1228 1403 1432">Klassi 16 kuuluva kauba kujul ja klassi 25 kuuluvate jalatsite tavapärase pakendi kujul olevate lihtsate geomeetriliste kujundite juhuslik paigutus ei jäta eristusvõimelist üldmuljet, sest tarbija ei taju seda konkreetset kombinatsiooni kaubandusliku päritolu tähisena, vaid üksnes pakendi võimaliku kaunistusena.</p>

3. RAKENDAMINE

See ühine praktika, nagu varasemadki, jõustub kolme kuu jooksul käesoleva ühisteatise avaldamise kuupäevast. Ühise praktika rakendamise üksikasjad on esitatud alljärgnevas tabelis.

LINK TO TABLE:

https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/news/CP9_Implementations_table.pdf

ÜHINE PRAKTIKA

SÕNA- JA/VÕI KUJUTISELEMENTE
SISALDAVATE RUUMILISTE MÄRKIDE
(KUJUMÄRKIDE) ERISTUSVÕIME, KUI
KUJUL ENDAL ERISTUSVÕIME
PUUDUB

APRILLIL 2020

CP9. Sõna- ja/või kujutiselemente sisaldavate ruumiliste märkide (kujumärkide) eristusvõime, kui kujul endal eristusvõime puudub

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	2
1.1	Taustteave.....	2
1.2	Dokumendi eesmärk.....	4
1.3	Ruumiliste märkide määratlus.....	4
1.4	Praktika kohaldamisala	5
1.5	Ühised kujutamismõõded	5
2	RUUMILISTE MÄRKIDE EKSPERTIIS: ERISTUSVÕIME HINDAMINE.....	6
3	ÜHISPÕHIMÕTTED: TÄHISE KUI TERVIKU ERISTUSVÕIMET MÕJUTAVAD ELEMENDID JA TEGURID.....	8
3.1	Sõna- ja kujutiselemendid.....	9
3.1.1	Suurus/proportsioon	9
3.1.2	Kontrast	14
3.1.3	Asukoht.....	19
3.2	Värvid	21
3.3	Tegurite ja elementide kombinatsioonid.....	25
3.3.1	Tegurite kombinatsioon	25
3.3.2	Eristusvõimetute elementide kombinatsioon.....	26
3.3.3	Eristusvõimeliste ja eristusvõimetute sõna- ja/või kujutiselementide ja värvide kombinatsioon	29

1 Sissejuhatus

1.1 Taustteave

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 2015. aasta detsembris vastu ELi kaubamärgi reformi paketi. Paketis oli kaks õigusakti: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta uus määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (edaspidi „määrus“ või „ELKMM“) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2436 kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (edaspidi „direktiiv“ või „ELKMD“), mille eesmärk on veelgi ühtlustada kaubamärke käsitlevaid liikmesriikide õigusakte. Lisaks uutele sisulisi ja menetluslikke küsimusi käsitlevatele sätetele on nende tekstidega loodud tugevam õiguslik alus koostööle, mida liikmesriikide intellektuaalomandiametid ja kasutajate ühendused on teinud alates Euroopa Liidu kaubamärkide ja tööstusdisainilahenduste võrgustiku (EUTMDN) moodustamisest 2011. aastal ning mis on juba andnud konkreetseid tulemusi võrgustiku suurema läbipaistvuse ja tõhususena.

Lähenedes raames on liikmesriikide intellektuaalomandiametid ja kasutajate ühendused teinud koostööd kaubamärgi- ja disainipraktika oluliste küsimuste lahendamisel, ühtlustades esmalt ekspertiisistandardeid kaubamärgi kaupade-teenuste klassifitseerimise ning seejärel absoluutsete ja suhteliste keeldumispõhjuste ning disainilahenduste valdkonnas. Selle ühistegevuse tulemusel loodi kaks ühtlustatud klassifitseerimise andmebaasi – kaubamärkide kaupade ja teenuste ühtlustatud andmebaas ning tööstusdisainilahenduste tootenimetuste ühtlustatud andmebaas – ning viis ühist praktikat:

- Nizza klassifikatsiooni klassipäiste üldnimetustega seotud ühine praktika;
- kirjeldavaid/eristusvõimetuid sõnu sisaldavate kujutismärkide eristusvõime ühine praktika;
- must-valgete kaubamärkide kaitse ulatuse ühine praktika;
- ühine praktika kaubamärkide eristusvõimetute / nõrga eristusvõimega elementide mõju kohta segiajamise tõenäosuse kontrollimisel;
- disainilahenduste graafiliste kujutiste ühine praktika.

Kaubamärgireformi paketi erisätetega, millega vormistati koostöö ja praktikate lähendamine ELi õigusesse, kinnitati ühtlustamisalgatustega saavutatut ning anti selged volitused edasiseks tegutsemiseks. ELKMMi artikli 151 kohaselt sai EUIPO peamiseks ülesandeks koostöö liikmesriikide intellektuaalomandiametitega, et edendada kaubamärkide ja disainilahenduste valdkonnas praktika ja vahendite lähendamist; ELKMMi artiklis 152 märgitakse üheselt, et see koostöö peaks hõlmama ühiste ekspertiisistandardite väljatöötamist ja ühiste praktikate kehtestamist.

Selle õigusraamistiku alusel leppis EUIPO haldusnõukogu 2016. aasta juunis kokku algatada Euroopa koostööprojektid, mis koosnevad mitmest ELKMMis sätestatud tegevusi kajastavast projektist. Projektid töötati välja eesmärgiga tugineda varasematele saavutustele, samas täiustades protsesse ja laiendades koostöö ulatust.

Lähenedes vallas hõlmas see projekti, mis tegeles võimalike uute ühtlustamisalgatuste leidmise ja analüüsiga. Selles analüüsi liikesriikide intellektuaalomandiametite kaubamärgi- ja disainilahenduste praktikaid, et leida valdkonnad, kus on lahknevusi ning kus EUTMDNi sidusrühmadel oleks ühisest praktikast kõige rohkem kasu. Selleks hinnati ühise praktika tõenäolist mõju, võimaliku kohaldamisala teostatavust, kehtivaid õiguslikke

piiranguid, kasutajate huvi ja praktilisust liikmesriikide ametitele. Analüüs toimus tsüklikena, millest igapäevase tulemusena esitati uue lähenemisprojekti algatamise soovitus.

Selles dokumendis kirjeldatud ühine praktika on seotud Euroopa koostööprogrammi raames algatatud teise ja üldkokkuvõttes üheksanda lähenemisprojekti.

CP9. Sõna- ja/või kujutiselemente sisaldavate ruumiliste märkide (kujumärkide) eristusvõime, kui kujul endal eristusvõime puudub oli üks projektidest, mida soovitati algatada lähenemise analüüsi avatsükli tulemusena.

ELi kaubamärgi direktiiv ei sisalda eri kaubamärgiliikide määratlusi, kuid komisjoni 5. märtsi 2018. aasta rakendusmääruses (EL) 2018/626, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1001 (Euroopa Liidu kaubamärgi kohta) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2017/1431 (edaspidi „ELKMRM“), on artikli 3 lõikes 3 esitatud märkide mittetäieliku loetelu selged määratlused ja esitamise nõuded.

Kuivõrd oli olemas risk, et eri ametid võivad võtta vastu erinevaid kaubamärke ja kohaldada eri kaubamärgiliikide erinevaid määratlusi, leppisid liikmesriigid 4. detsembril 2017 kokku ühisteatise¹ uute kaubamärgiliikide kujutamise kohta (edaspidi „ühisteatis“), millele viidatakse käesolevas dokumendis vahetult.

Ruumiline märk (kujumärk) on ELi kaubamärgi rakendusmääruse artikli 3 lõike 3 punktis c määratletud kui kaubamärk, mis koosneb kolmemõõtmelisest kujundist, kaasa arvatud anum, pakend, toode ise või nende välimus, või laieneb sellele. Käesolevaga nõustuvad ametid, et sõna „laieneb“ tähendab, et peale kujude kui selliste hõlmavad need kaubamärgid ka kujusid, mis sisaldavad näiteks sõna- või kujutiselemente, seega kuju kõiki elemente.

Samas selgusid projekti CP9 algatamisele eelnenud lähenemise analüüsis suured erinevused kriteeriumides, millega liikmesriikide intellektuaalomandiametid hindavad, kuidas need muud elemendid mõjutavad muidu eristusvõimeks peetavate ruumiliste märkide olemuslikku eristusvõimet.

Eristusvõime erinev hindamine tekitab riski, et mõnes jurisdiktsioonis monopoliseeritakse väiksema eristusvõimega kujusid, mis võib ELi turu ühtsust arvestades tekitada probleeme kogu ühises majanduspiirkonnas, vähendades lõppkokkuvõttes tarbijate valikuvõimalusi ja konkurentsi kaubanduses.

Projekt CP9 algatati 2017. aasta oktoobris eesmärgiga kehtestada ruumiliste märkide eristusvõime miinimumnõuded, kui kujul endal eristusvõime puudub.

Projekti töörühm, mille moodustasid liikmesriikide intellektuaalomandiametite, EUIPO ning kasutajate ühenduste AIPPI, APRAM ja INTA esindajad, on teinud tihedat koostööd, et leppida kokku väljakujunenud kohtupraktika ja parimate olemasolevate praktikate põhjal põhimõtted ning neid arendada. Nende koostöö tulemusel loodi siin dokumendis esitatud ühispõhimõtted muid elemente sisaldavate ruumiliste märkide eristusvõime kohta, kui kujul endal eristusvõime puudub.

---

¹ Uute kaubamärgiliikide kujutamise ühisteatis: https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/about_euipo/who_we_are/common_communication/common_communication_8/common_communication8_et.pdf.

CP9 ühise praktika avaldamine ja vastuvõtmine on veel üks oluline teetähis Euroopa intellektuaalomandivõrgustiku (EUIPN) kaubamärgi hindamise standardite lähendamisel. Allpool esitatud põhimõtete eesmärk on anda juhiseid, kuidas hinnata, kui palju annavad muidu eristusvõimetutele tähistele eristusvõimet muud elemendid, mis soodustab liikmesriikide intellektuaalomandiametite järjepidevamaid otsuseid ja lihtsustab ekspertide tööprotsesse. Samal ajal saavad õiguste omanikud kasu läbipaistvatest standarditest, mis annavad neile rahvusvahelise kaitse suhtes suurema õiguskindluse ja võimaldavad vähendada selle saavutamise kulusid. Valdakonna praktika ühtlustamine loob omakorda avatuma kaubanduskeskkonna tootjatele ja tarbijatele, soodustades uuendustegevust, muutes konkurentsi ausamaks ja vähendades segadust ostjate seas.

1.2 Dokumenti eesmärk

See dokument on ühise praktika viitedokument liikmesriikide intellektuaalomandiametitele, kasutajate ühendustele, taotlejatele ja esindajatele, mille eesmärk on

kehtestada muid elemente sisaldavate ruumiliste märkide eristusvõime miinimumnõuded, kui kujul endal eristusvõime puudub.

See ühine praktika on välja töötatud liikmesriikide intellektuaalomandiametitelt saadud teabe põhjal, selle põhimõtteid hakatakse kohaldama üldiselt ja selle eesmärk on hõlmata enamikku olukordi. Eristusvõimet tuleb siiski hinnata iga kord eraldi, juhindudes ühispõhimõtetest, et tagada, et eri ametid jõuavad muid elemente sisaldavate ruumiliste märkide olemusliku eristusvõime hindamisel, kui kujul endal puudub eristusvõime, sarnase prognoositava tulemuseni. Ei ole ka välistatud, et tähise registreerimise taotlus võidakse tagasi lükata ka muudel põhjustel kui eristusvõime puudumine.

1.3 Ruumiliste märkide määratlus

Nagu eespool mainitud, on ruumiline märk kaubamärk, mis koosneb kolmemõõtmelisest kujundist, kaasa arvatud anum, pakend, toode ise või nende välimus, või laieneb sellele.

Nagu kõik kaubamärgid, peavad ka ruumilised märgid koosnema tähisest, mis võimaldab eristada ühe ettevõtja kaupu teiste ettevõtjate omadest, ning neid peab olema võimalik registris esitada viisil, mis võimaldab pädevatel asutustel ja üldsusel teha kindlaks tähistele omanikule tagatud õiguskaitse selge ja täpse sisu (ELKMD, artikkel 3). Selleks ning kaubamärkide registreerimise süsteemi õiguskindluse ja usaldusväärse halduse tagamiseks tuleb tagada, et tähis esitatakse viisil, mis on selge, täpne, iseendas sisalduv, kergesti kättesaadav, arusaadav, püsiv ja objektiivne (ELKMD, põhjendus 13).

Ruumilised märgid jagunevad tavaliselt kolme kategooriasse:

- kujud, mis ei ole seotud kaupade ja teenuste endiga;
- kujud, mis koosnevad kauba enda või selle osade kujust;
- pakendi või mahuti kujud.

Kujud, mis on ei ole seotud kaupade ega teenuste endaga, on tavaliselt eristusvõimelised. Võib siiski olla raskem tuvastada eristusvõimet kujude korral, mis koosnevad kauba enda kujust ning pakendi või mahuti kujust.

Kuigi Euroopa Kohus on korduvalt märkinud, et kauba enda kujust koosnevate ruumiliste kaubamärkide eristusvõime hindamisel ei saa kohaldada rangemaid kriteeriume (07/10/2004, C-136/02 P, Torches, EU:C:2004:592, § 32), tekitavad nende eriomadused, see tähendab nende võime võtta kauba enda või selle pakendi kuju, tõepoolest eristusvõimega seotud probleeme, mis ei puuduta muud liiki kaubamärke, mistõttu on eristusvõimet raskem tuvastada, sest sihtrühm ei taju selliseid märke samamoodi nagu sõna- või kujutismärke (eespool nimetatud kohtuotsuse punkt 30). Sihtrühm ei tee tavaliselt oletusi toodete päritolu kohta nende kuju või pakendi kuju põhjal. Seega juhul, kui puudub graafiline (sh värvid) või sõnaelement, peab selline kuju oluliselt erinevama valdkonna normidest või tavadest. Teisalt muutuvad sellised graafilised või sõnaelemendid eriti oluliseks, et anda eristusvõime ruumilisele märgile, mida muidu ei saaks registreerida.

1.4 Praktika kohaldamisala

Ühise praktika kohaldamisala on järgmine:

absoluutsete keeldumispõhjuste ekspertiisi raames kauba enda, pakendite või mahutite eristusvõimetust kujust ning muudest elementidest, millele ruumiline märk laieneb, koosnevate ruumiliste märkide olemusliku eristusvõime hindamine.

Selle praktika kohaldamisel peetakse näitena esitatud kujusid olemuslikult eristusvõimetuks.

Ühise praktika raames käsitletakse järgmisi elemente:

- sõna- ja/või kujutiselemendid,
- üks värv ja värvikombinatsioonid,
- elementide kombinatsioon.

Ühise praktika kohaldamisala ei hõlma järgmisi küsimusi:

- kuju eristusvõime hindamine;
- elementide iseseisva eristusvõime hindamine;
- mõju suhtelistele keeldumispõhjustele;
- omandatud eristusvõime;
- kuju või muu omadus, mis tuleneb kaupade enda olemusest, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks või mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse (ELKMD, artikli 4 lõike 1 punkt e).

1.5 Ühised kujutamiskõhaldamised

ELKMD artikli 3 punktis b on esitatud kõigi tähiste selged kujutamiskõhaldamised, sätestades, et tähiseid peab olema võimalik registris esitada viisil, mis võimaldab pädevatel asutustel ja üldsusel teha kindlaks tähiste omanikule tagatud õiguskaitse selge ja täpse sisu. Põhjenduses 13 lisatakse, et oluline on nõuda, et tähist oleks võimalik kujutada viisil, mis on selge, **täpne, iseendas sisalduv, kergesti kättesaadav, arusaadav, püsiv ja objektiivne**. Seda sõnastust korratakse ELKMRMi artikli 3 lõikes 1.

Kaubamärgi reproduktsioon (edaspidi „**reproduktsioon**“) määrab kindlaks registreeritava eseme, nagu sätestatakse ELKMRMi² artikli 3 lõikes 2. Kuigi ELKMD seda selge sõnaga ei sätesta, võib sama tuletada ka ELKMD artikli 3 punktist b.

Seega määrab kuju selge ja täpne reproduktsioon koos kõigi elementidega, millele see laieneb, kaubamärgitaotluse eseme.³

2 Ruumiliste märkide ekspertiis: eristusvõime hindamine

- **Kaubamärgi ülesanne:** et kaubamärgil oleks eristusvõime, peab see suutma täita oma peamist ülesannet – tagada tarbijale, et kaubamärgiga tähistatud kaup ja/või teenus on teatud kaubanduslikku päritolu, nii et tarbija saab seda kaupa või teenust võimaliku segiajamiseta eristada muud päritolu kaupadest või teenustest.⁴
- **Seos kaubaga:** eristusvõimet tuleb hinnata esiteks seoses kaupadega, mille jaoks registreerimist taotletakse, ja teiseks lähtuvalt sellest, kuidas sihtrühm (tarbija) seda tajub.⁵
- **Tarbija taju⁶ ja ühtsed õigusnormid:** taju tähendab seda, mida tajub keskmine tarbija, kes on piisavalt informeeritud ning mõistlikult tähelepanelik ja arukas. Nagu eespool märgitud, ei pruugi keskmise tarbija taju siiski olla ruumiliste märkide puhul sama mis sõna- või kujutismärkide puhul, mis koosnevad tähistatavate kaupade välimusest sõltumatust tähisest (12/02/2004, C-218/01, Perwoll, EU:C:2004:88). Siinjuures on hindamisel oma osa tegelikul turuolukorral, sest see mõjutab, kuidas tarbijad tajuvad tähist, mis koosneb tootest endast või selle pakendist.

Ruumiliste märkide eristusvõimet tuleks kontrollida järgmiste etappidega.

1. etapp: tähise elementide tuvastamine ja nende olemusliku eristusvõime hindamine.

Amet tuvastab kõik **elemendid**, millele ruumiline märk laieneb, ja nende olemusliku eristusvõime, mis on selle ühisteatise tähenduses

- sõna- ja kujutiselemendid;
- värvid (üks värv ja värvikombinatsioonid) ning
- nende kombinatsioon.

Kui kuju laieneb sõna- ja/või kujutiselementidele, tuleb nende tuvastamisel ja eristusvõime hindamisel arvestada järgmisi tegureid:

- elementide suurus ja/või proportsioon kuju suhtes;
- elemendi kontrast kuju suhtes ja
- elemendi asukoht kujul.

² Komisjoni 5. märtsi 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/626.

³ Selle praktika põhimõtteid illustreeritakse standardformaadis näidetega suuruses 8 × 8 cm.

⁴ Vt C-39/97, Canon, § 28 ja T-79/00, LITE, § 26.

⁵ Vt C- 53/01 P, Linde, § 41, C-363/99, Postkantoor, § 34, liidetud kohtuasjad C-468/01 P kuni C-472/01 P, Tabs (3D), § 33.

⁶ Selle tava kohaldamisel käsitatakse tarbijana üldsust ja spetsialiste.

Kui kuju laieneb värvile ja värvikombinatsioonidele, tuleb nende tuvastamisel ja eristusvõime hindamisel arvestada värvide konkreetset paigutust konkreetsel kujul.

2. etapp: tähise kui terviku eristusvõime hindamine

Eristusvõime hindamine peab põhinema kuju ja elementide, millele see laieneb, kombinatsioonist jääval üldmuljel seoses asjaomaste kaupadega, arvestades tarbija taju, mida võib mõjutada konkreetne turuolukord.

3 Ühispõhimõtted: tähise kui terviku eristusvõimet mõjutavad elemendid ja tegurid

Lähtutakse sellest, et kui eristusvõimetu kuju sisaldab iseseisvalt eristusvõimelist elementi, on see piisav tähisele kui tervikule eristusvõime andmiseks.

Näited

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS

Tähis

Klass 33: vein

Märkused

Tähis koosneb pudeli eristusvõimetust kujust ja selgelt tuvastatavast eristusvõimelisest kujutiselemendist. Seega on tähis tervikuna eristusvõimeline.

3.1 Sõna- ja kujutiselemendid

Sõna- ja/või kujutiselementide suurus ja proportsioon, nende kontrast kujuga, nende tegelik paigutus sellel on kõik tegurid, mis võivad mõjutada, kuidas tähist tajutakse selle eristusvõime hindamisel.

3.1.1 Suurus/proportsioon

Ruumilise märgi eristusvõime hindamisel tuleb arvestada elementide suurust ja proportsiooni. Hindamine põhineb eelkõige taotleja esitatud tähise reproduktsioonil, olenemata toote tavapärasest suurusest. Eristusvõimeline element peab olema reproduktsioonil selgelt nähtav, et anda tähisele kui tervikule eristusvõime. Elementide ja kuju vahelisi konkreetseid proportsioone ei nõuta.

- Seega, kui sõna- ja/või kujutiselement on piisavalt suur, et olla selgelt tuvastatav eristusvõimelisena, ja sellel on piisav mõju tähise üldmuljele, annab see tähisele kui tervikule eristusvõime.

Näited

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS	
Tähis	Märkused
	Kuigi seda tüüpi mälukaartid on väga väikesed, on sõnaelement kujuga võrreldes suur ja reproduktsioonil selgelt tuvastatav eristusvõimelise elemendina, andes seega tähisele kui tervikule eristusvõime.

Klass 9: SD-mälukaartid

- Kui element on **suur**, kuid tuvastatakse eristusvõimetu elemendina, ei piisa üksnes selle suurusest – võrreldes kuju enda suurusega – tähisele kui tervikule eristusvõime andmiseks.

Näited

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED

Tähis	Märkused
 <p data-bbox="363 835 721 867">Klass 3: kosmeetikavahendid</p>	<p data-bbox="850 768 1347 1020">Nendes näidetes ei ole tähised tervikuna eristusvõimelised, kuigi eristusvõimetusel kujudel on suured eristusvõimetusel sõna- või kujutiselemendid. Üks tähis sisaldab nende kaupade kohta kirjeldavat teavet ja teine lihtsat geomeetrilist kuju, mis on samuti eristusvõimetu.</p>
 <p data-bbox="315 1392 773 1423">Klass 16: pakendid / klass 25: jalatsid</p>	

- Arvestada tuleb ka **konkreetset turuolukorda**. Tarbijatel on tavaks tuvastada teatud kaupadel väikesi elemente, mille korral võib suhteliselt väikestel elementidel siiski olla piisav mõju, et anda tähisele kui tervikule eristusvõime, kui nende suurus võimaldab neid siiski selgelt tuvastada eristusvõimelisena.

Näited

ERISTUSVÕIMELISED TÄHISED

Tähis

Märkused

Klass 18: visiitkaardihoidikud karpidena

Klass 14: käekellad

Väikeste päritolutähiste kasutamine sellistel kaupadel nagu visiitkaardikarbid ja käekellad on tavaline. Seega, kuigi sõnaelemendid on eristusvõimetute kujudega võrreldes väikesed, on tähis tervikuna eristusvõimeline, sest sõnaelemendid on reproduktsioonil tuvastatavad eristusvõimeliste elementidena, mis annab tähisele kui tervikule eristusvõime.

Klass 12: veoautod

Selles erivaldkonnas on päritolutähised kaupadega võrreldes tavaliselt suhteliselt väikesed. Sõnaelemendi suhteliselt väike suurus võrreldes veoki suurusega ei takista selle selget eristusvõimelise elemendina tuvastamist reproduktsioonil, mõjutades seega üldmuljet, sest tarbijad on selle tavaga harjunud.

- Kui sõna- või kujutiselement on nii väike, et seda ei saa tuvastada eristusvõimelisena, ei mõjuta see üldmuljet piisavalt ega anna seega kujule kui tervikule eristusvõimet.

Näited

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED

Tähis

Klass 33: vein

Märkused

Nendes näidetes on sõna- või kujutiselemendid nii väikesed, et neid

Klass 9: SD-mälukaart

pole võimalik reproduktsioonil tuvastada ja nende eristusvõimet ei saa määrata. Seetõttu ei mõjuta need üldmuljet piisavalt ja tähis tervikuna on eristusvõimetu.

3.1.2 Kontrast

Ka kontrasti kasutamine võib mõjutada sõna- ja/või kujutiselementide tuvastamist ja seega nende võimet anda tähisele kui tervikule eristusvõime. Kontrasti võib saavutada eri värvitoonidega või teatud elementide reljeftrükiga/graveerimisega/sissepressimisega teatud kaupadele.

a. Värvikontrast

- Vähem kontrastsete värvide kasutamine võib siiski olla piisav, et elementi saaks reproduktsioonil tuvastada eristusvõimelisena, mis võib anda tähisele eristusvõime. Üldhinnang oleneb elemendi eristusvõimest.

Näited

ERISTUSVÕIMELISED TÄHISED	
Tähis	Märkused
 <p>Klass 33: vein</p>	Kuigi kasutatakse vähem kontrastseid värve, suudab pudelil esitatud kujutiselement siiski anda tähisele tervikuna eristusvõime, sest seda saab reproduktsioonil selgelt tuvastada eristusvõimelisena.
 <p>Klass 32: pudelis joogivesi</p>	Kuigi sõnaelemendi ja pudeli värvid on vähem kontrastsed, on esimene siiski tuvastatav eristusvõimelisena, seega on üldmulje põhjal tähis kui tervik tajutav eristusvõimelisena.

- Seevastu kui elementi ei saa reproduktsioonil **kontrasti puudumise** tõttu selgelt tuvastada eristusvõimelisena, ei mõjuta see element tähise eristusvõime hindamist, sest tarbija ei suuda sellist elementi kohe tuvastada ega tähist teistest eristada.

Näited

ERISTUSVÕIMETU TÄHIS

Tähis	Märkused
 <p>Klass 28: mängupallid</p>	<p>Praegusel juhul ei saa seda elementi ilma põhjaliku uurimiseta selgelt tuvastada, sest elemendi ja tausta vahel puudub kontrast. See kombinatsioon ei anna tähisele kui tervikule eristusvõimet.⁷</p>

b. Graveerimine/reljееfrükk/sissepressimine

Graveerimine tähendab siin kontekstis kui teksti või kujutise lõikamist või uuristamist kõva eseme pinda.

Reljееfrükk tähendab siin kujutise uuristamist, vormimist või stantsimist pinnale või esemele nii, et kujutis jääb muust pinnast kõrgemaks.

Sissepressimine tähendab siin kujutise uuristamist, vormimist või stantsimist pinnale või esemele nii, et kujutis jääb muust pinnast sügavamale.

Graveeritud/reljееfrükitud/sissepressitud elemendi olemuse tõttu sulandub selle värv toote endaga ning seda on raskem tajuda ja tuvastada. Graveerimist kasutatakse ruumiliste märkide eristamiseks siiski sageli.

- Graveerimise/reljееfrüki/sissepressimise tulemus võib samuti mõjutada elemendi tuvastamist ja tähise eristusvõime üldist hindamist. Kui element on tuvastatud, saab otsustada, kas sellel on eristusvõime.

⁷ Kontrast võib oleneda vaatamistingimustest (kuvaril, trükitud küljendusel jt), mis muudavad elemendi kas rohkem või vähem tuvastatavaks. Selle praktika kohaldamisel ei peeta seda elementi selgelt tuvastatavaks.

Näited

ERISTUSVÕIMELISED TÄHISED

Tähis

Klass 32: joogid

Märkused

Reljeefrükitud elementi saab tuvastada reproduktsioonil eristusvõimelisena ja seega on tähis tervikuna eristusvõimeline.

Klass 16: pliatsikarbid

Graveeritud elementi saab tuvastada eristusvõimelisena ka sellel reproduktsioonil, seega on tähis tervikuna eristusvõimeline.

ERISTUSVÕIMETU TÄHIS

Tähis

Märkused

Klass 11: röster

Graveeritud kujutiselement ei ole kuju suhtes piisavalt kontrastne ja seetõttu ei saa seda reproduktsioonil selgelt tuvastada. Seega ei anna see tähisele kui tervikule eristusvõimet.

- Põhimõtteliselt ei ole eristusvõimetu elemendi graveerimine/reljeeftrükkimine/sissepressimine eristusvõimetule kujule iseenesest piisav, et anda tähisele eristusvõime.

Näited

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED

Tähis	Märkused
	See eristusvõimetule kujule graveeritud eristusvõimetu element (lihtne geomeetriline kujund – ringjoon) ei anna tähisele kui tervikule eristusvõimet. Üldmulje kohaselt eristusvõime puudub, sest tarbijal ei ole võimalik eristada seda kaupa kui konkreetset ettevõtjalt pärinevat.

Klass 32: pudelis joogivesi

Klass 32: pudelis joogivesi

Eristusvõimetule kujule graveeritud eristusvõimetud elemendid ei anna tähisele kui tervikule eristusvõimet. Üldmulje kohaselt eristusvõime puudub, sest tarbijal ei ole võimalik eristada seda kaupa kui konkreetselt ettevõtjalt pärinevat.

3.1.3 Asukoht

Ka selle elemendi asukoht, millele tähis laieneb, on tegur, mida tuleb arvestada tähise eristusvõime hindamisel, sest see mõjutab elemendi tuvastamist eristusvõimelise või eristusvõimetuna ning lõpuks seda, kas see annab tähisele eristusvõime.

- Üldiselt annavad eristusvõimelised elemendid tähisele kui tervikule eristusvõime, olenemata sellest, mis on nende asukoht kaubal ja toote tavapärane esitusviis turul, kui need on kaubamärgitaotlusel esitatud reproduktsioonil eristusvõimelisena tuvastatavad .

Näited

ERISTUSVÕIMELISED TÄHISED	
Tähis	Märkused
	<p>Sõna- ja kujutiselemendid on asukohast olenemata kõigis näidetes tuvastatavad eristusvõimelisena ning seega annavad igale tähisele kui tervikule eristusvõime.</p>
	<p>Kuigi päritolutähised ei ole tavaliselt paigutatud pudeli põhjale nagu viimases näites, ei saa seda võimalust välistada.</p>

Klass 32: pudelis joogivesi

Klass 25: jalatsid

Päritolutähiste paiknemine jalatsi sisetallal on tavaline. Sellel juhul on eristusvõimeline element paigutatud eelduspärasesse kohta ja on reproduktsioonil selgelt tuvastatav eristusvõimelisena, seega suudab see anda tähisele kui tervikule eristusvõime.

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED

Tähis

Märkused

Klass 33: vein

Etikett, millel on kirjeldav sõnaelement ja mis on seda liiki kauba jaoks tavapärasel asukohas, ei anna tähisele kui tervikule eristusvõimet.

Klass 33: vein

Eristusvõimetu element (nt tootmisaasta) on paigutatud pudeli põhjale, mis ei pruugi olla seda liiki kirjeldava teabe tavapärane asukoht. Ebatavaline asukoht ei anna siiski selgelt eristusvõimetusle elemendile eristusvõimet, seega on tähis tervikuna eristusvõimetu.

- Mõnel juhul võib tarbija elemente nende asukoha tõttu kaupadel tajuda erinevalt ja seega võib järelalus eristusvõime kohta muutuda.

Näited

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS	ERISTUSVÕIMETU TÄHIS	Märkused
		<p>Sõnaelemendil „CLOSE“ puudub seos klassi 3 kaupadega.</p> <p>Kui see on paigutatud keskele, tajutakse sõnaelementi eristusvõimelisena, sest see ei kirjelda kaupa. Seega on tähise kui tervik eristusvõimeline.</p> <p>Samas kui see on paigutatud toote ülaossa korgi juurde, tajutakse seda korgi avamis- ja sulgemisfunktsiooni kirjeldusena.</p>
<p>Klass 3: kosmeetikavahendid</p>	<p>Klass 3: kosmeetikavahendid</p>	

3.2 Värvid

Värvi eristusvõime hindamisel tuleb arvestada üldist huvi mitte piirata alusetult värvide kättesaadavust teistele ettevõtjatele, kes pakuvad müügiks sama liiki kaupu või teenuseid kui need, mille jaoks registreeringut taotletakse, vt kohtuotsused 06/05/2003, Libartel, C-104/01, EU:C:2003:244, § 60 ja 24/06/2004, Blau/Gelb, C-49/02, EU:C:2004:384, § 41.

Värvid ei anna kaupale eristusvõimet näiteks järgmistes olukordades:

- sageli on värv üksnes kauba kaunistuselement või üks tarbija ootustest kauba suhtes (nt autode või T-särkide värvid), olenemata asjaomaste värvide arvust;
- värv võib olla kauba olemus (nt värvained);
- värvil võib olla tehniline funktsioon (nt tulekustutid on punased, elektri kaablid on mitut värvi);
- värv võib olla ka **tavapärane** (nt tulekustutid on punased);
- värv võib viidata kauba teatud omadusele, näiteks maitsele (nt kollane sidruni- ja roosa maasikamaitsele). Vt kohtuotsus 03/05/2017, T-36/16, *GREEN STRIPES ON A PIN (col.)*, EU:T:2017:295, § 43–47, milles Euroopa Kohus märkis, et roheline värv, mida tajutakse looduse värvina, sunnib asjaomast sihtrühma mõistma seda kui viidet asjaomaste kaupade (tuuleenergia muundurid) ökoloogilisele olemusele.

Nagu on Euroopa Kohus kinnitanud, ei tee tarbijad tavaliselt kauba päritolu kohta järelalusi selle värvi või pakendi värvi põhjal, kui graafiline või sõnaline element puudub, sest üldjuhul

ei kasutata värvi praeguse kaubandustava kohaselt identifitseerimisvahendina (06/05/2002, C-104/01, Libertel, EU:C:2003:244). Värvil kui sellisel puudub tavaliselt olemusest tulenev võime eristada teatava ettevõtja kaupu (punkt 65). Seetõttu ei ole üksainus värv põhimõtteliselt eristusvõimeline ühegi kauba ega teenuse korral, v.a erandlikel asjaoludel. Igal juhul tuleb ekspertiisi käigus analüüsida iga juhtumit eraldi.

- Põhimõtteliselt ei muuda ainuüksi asjaolu, et kauba kujule on lisatud üksainus värv, tähist olemuslikult eristusvõimeliseks, kui puudub muu eristusvõimeline sõna- või kujutiselement.

Näited

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED

Tähis	Märkused
 <p>Klass 9: mälukaart</p>	<p>Selles näites ei taju tarbijad ühe kollase värvi lisamist kujule päritolutähisena. Värv kasutamine seda liiki kaupadel on turul tavaline.</p>
 <p>Klass 16: pliiatsid</p>	<p>Ühe värvi kasutamist ei tajuta sellel juhul päritolutähisena, vaid värv annab teavet kauba olemuse kohta. Seega ei ole sellel tähisel eristusvõimet.</p>

- Samas ei saa välistada, et värvide teatud paigutus, mis on kauba puhul ebatavaline ja loob meeldejäeva üldmulje, võib anda tähisele kui tervikule eristusvõime.

Näited

ERISTUSVÕIMELISED TÄHISED	
Tähis	Märkused
 <p>Klass 7: tuuleturbiinid</p>	<p>Selline tuuleturbiinil kasutatav värvikombinatsioon on turul ebatavaline ja piisavalt lihtne loomaks meeldejääv üldmulje, mille valdkonnateadlik tarbija jätkaks meelde kui tuvastusvahendi.</p>
 <p>Klass 7: elektriline ukseavamiseseade</p>	<p>See konkreetne värvikombinatsioon, mida kasutatakse garaažiuste torumootoril, tekitab kergesti meeldejäeva üldmulje. Sellel konkreetsel turul otsivad kaupu peaaegu eranditult spetsialistidest tarbijad, kes on harjunud tuvastama nende kaupade kaubanduslikku päritolu värvide järgi. Kaubad ei ole kasutamise ajal tavaliselt nähtavad, seetõttu ei tajuta värvikombinatsiooni kaunistuselemendina. Seega on tähis tervikuna eristusvõimeline.</p>

Näited

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED	
Tähis	Märkused

Klass 9: mobiiltelefoniümbrised

Mobiiltelefoniümbriste puhul on värvikombinatsioonide kasutamine turul tavaline. Seetõttu ei taju tarbija seda värvikombinatsiooni päritolutähisena, vaid üksnes kaupade kaunistusena. Tähistel kui tervikul eristusvõime puudub.

Klass 20: toolid

Sellel kombinatsioonil on üksnes dekoratiivne sõnum, mida ei tajuta viitena päritolule. Seega ei anna see tähisele kui tervikule eristusvõimet.

3.3 Tegurite ja elementide kombinatsioonid

Kindlasti esineb olukordi, kus ruumiline märk sisaldab mitut eespool käsitletud elementi.

Lisaks võib esineda juhtumeid, kus asjakohaseks osutuvad mitu eespool nimetatud tegurit, kui hinnatakse elementide mõju tähise eristusvõimele.

Igal juhul on oleb tähise eristusvõime nende tegurite ja elementide kombinatsioonist tulenevast üldmuljest.

3.3.1 Tegurite kombinatsioon

- Kui elemendi tuvastamist eristusvõimelisena halvendavad mitu tegurit (nt suurus, asukoht või kontrast), jätab tähis eristusvõimetu üldmulje.

Näited

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED	
Tähis	Märkused
 <p>Klass 33: vein</p>	Sõnaelemendi suurus, asukoht ja kontrastsete värvide puudumine jätavad eristusvõimetu üldmulje. Ilma tähelepaneliku uurimiseta ei saa seda elementi kaubal tuvastada eristusvõimelisena, sest see on paigutatud pudelil vähem nähtavasse kohta, suurus on väga väike ja kontrast on nõrk. Seega ei anna see tähisele kui tervikule eristusvõimet.
 <p>Klass 9: prillid</p>	Elemendi suurus ja graveering ei muuda seda tuvastatavaks, sest elementi ei saa leida ilma tähelepaneliku uurimiseta. Selle tulemuseks on eristusvõimetu üldmulje.

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS

Tähis	Märkused
 <p>Klass 9: prillid</p>	<p>Sellel konkreetsel juhul võimaldab elemendi suurus ja kontrast kaubaga tuvastada seda eristusvõimelisena: see tekitab kokkuvõttes eristusvõimelise üldmulje.</p>

3.3.2 Eristusvõimetute elementide kombinatsioon

- Eristusvõimetu kuju kombineerimine sõna- ja/või kujutiselementidega, mida peetakse eraldi eristusvõimetuks, ei anna üldiselt tulemuseks eristusvõimelist tähist.

Näited

ERISTUSVÕIMETUD TÄHISED	
Tähis	Märkused
 <p>Klass 33: vein</p>	<p>Sõna- ja kujutiselementidel ei ole eristusvõimet, sest annavad asjaomaste kaupade kohta kirjeldavat teavet. Kuigi need on paigutatud kuju keskele ning on suured ja piisavalt kontrastsed, ei anna need tähisele kui tervikule eristusvõimet, sest tarbija ei taju nende kombinatsiooni päritoluallikana.</p>

Klassi 16 kuuluva kauba kujul ja klassi 25 kuuluvate jalatsite tavapärase pakendi kujul olevate lihtsate

geomeetriliste kujundite juhuslik paigutus ei jäta eristusvõimelist üldmuljet, sest tarbija ei taju seda konkreetset kombinatsiooni kaubandusliku päritolu tähisena, vaid üksnes pakendi võimaliku kaunistusena.

Klass 25: jalatsid / klass 16: pakendid

Eristusvõimetute elementide kombinatsioon ei anna tähisele eristusvõimet, sest nagu kujutisel näha, koosneb kuju eristusvõimetust helbekarbist. Tarbijad tajusid seda lihtsa tavalise kujuna koos kaupa kirjeldava teabega.

Klass 30: teraviljahelbed

See kombinatsioon elementidest, mis kõik on iseenesest eristusvõimetud, ei anna tähisele kui tervikule eristusvõimet.

Klass 30: šokolaad

- Eristusvõimetu kuju kombinatsioonis elementidega, mida eraldi võetuna peetakse eristusvõimetuks, võib siiski mõjuda päritolutähisena tulenevalt asjaomase tarbija tajust ja tähise kui terviku ülesehitusest.

Näited

ERISTUSVÕIMELISED TÄHISED

Tähis	Märkused
 <p data-bbox="428 1020 659 1052">Klass 30: šokolaad</p>	<p data-bbox="852 520 1336 674">Kirjeldavad elemendid on paigutatud päikese- või õiekujuliselt; seda kombinatsiooni võib tajuda päritolutähisena ja seega annab see tähisele kui tervikule eristusvõime.</p>
 <p data-bbox="456 1713 631 1745">Klass 33: vein</p>	<p data-bbox="852 1119 1336 1272">Palju korduvaid kontrastvärvides täppe, mis on lisatud eristusvõimetule kujule, tekitavad turul ebatavalise kombinatsiooni, mis annab tähisele kui tervikule eristusvõime.</p>

ERISTUSVÖIMETU TÄHIS

Tähis	Märkused
 <p>Klass 21: kohvitassid</p>	<p>Paljusid korduvaid kontrastset värvi täppe peetakse praegusel juhul üksnes kaunistuseks. Seega ei anna need elemendid tähisele kui tervikule eristusvõimet, sest kaunistuselementide kasutamine on asjaomaste kaupade turul tavaline.</p>

3.3.3 Eristusvõimeliste ja eristusvõimetute sõna- ja/või kujutiselementide ja värvide kombinatsioon

- Üldiselt võib eristusvõimelise elemendi kombineerimine teiste eristusvõimetute elementidega eristusvõimetul kujul anda tähisele kui tervikule eristusvõime, kui eristusvõimelise elemendi saab kõigi muude elementide hulgast selgelt tuvastada.

Näide

ERISTUSVÕIMELINE TÄHIS

Tähis	Märkused
 <p>Klass 30: šokolaad</p>	<p>Kuigi tähisel on paljude eristusvõimetute elementide kombinatsioon, on sõnaelement „ECS“ reproduktsioonil tänu suurusele, asukohale ja kontrastsusele kauba suhtes eristusvõimelisena tuvastatav ning seepärast annab see tähisele kui tervikule eristusvõime.</p>

- Kui aga eristusvõimeline element ei ole eristusvõimetute elementide tõttu tarbijale kohe märgatav, võib kombinatsiooni tulemuseks olla eristusvõimetu tähis.

Näide

ERISTUSVÕIMETU TÄHIS	
Tähis	Märkused
 <p>Klass 30: šokolaad</p>	<p>Sõnaelement „ECS“ on mitme eristusvõimetu elemendi vahel märkamatu. Asukoha, suuruse ja kontrasti puudumise tõttu ei saa seda ilma tähelepaneliku uurimiseta tuvastada eristusvõimelisena ning seetõttu ei anna see tähisele kui tervikule eristusvõimet.</p>